

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0404U002521

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 22-06-2004

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Фізеші Октавія Йосипівна

2. Fizeshi Oktaviya Josifovna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 13.00.01

Назва наукової спеціальності: Загальна педагогіка та історія педагогіки

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 28-05-2004

Спеціальність за освітою: 7,030501

Місце роботи здобувача: Вищий навчальний заклад "Відкритий міжнародний університет розвитку людини "Україна". Хустська філія

Код за ЄДРПОУ: 25447593

Місцезнаходження: 904000, м. Хуст, вул Заводська, 1-А

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 20.051.01

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Ужгородський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: 88000, м. Ужгород, вул. Університетська, 14

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 14.09.25

Тема дисертації:

1. Виховна спрямованість змісту букварів в українських школах Закарпаття (друга половина XIX - кінець XX століття)
2. Edukative Aim of ABC-book Contents in Ukrainian Schools of Zakarpattia (the second half of the XIX - the end of the XX century)

Реферат:

1. Об'єкт - освітній процес у народних школах Закарпаття другої половини XIX - кінця XX ст. Мета - проаналізувати функції змісту букварів для народних шкіл на різних етапах українського букваротворення досліджуваного періоду в Закарпатському регіоні задля використання їх освітнього потенціалу в сучасній школі I - III ступеня. Методи: теоретичні - історико-логічний аналіз методологічної, психолого-педагогічної літератури, документів керівних органів освіти, навчальних програм; хронологічний, ретроспективний, системно-структурний та порівняльний аналізи змісту підручників; узагальнення традиційного й новаторського досвіду створення підручників; емпіричні - педагогічне спостереження та діагностування, бесіди, анкетування, тестування, методи математичної обробки статистичних даних. Наукова новизна і теоретична значущість дослідження: · виявлено особливості процесу розвитку українського національного букварства на різних історичних етапах (творення букварів в умовах глибокого занепаду культурного життя

закарпатоукраїнського народу, коли політичною домінантою виступає великодержавний шовінізм у ставленні до представників неугорських національностей; утвердження суспільного ідеалу - загальнолюдської солідарності, рівності, добротності, працьовитості; обстоювання родинних традицій та неухильного дотримання релігійних постулатів у вихованні дітей; популяризація різних жанрів українського народного дитячого фольклору та ін.); · проаналізовано освітні пріоритети змісту українських букварів другої половини XIX - кінця XX ст., а також видрукованих протягом першого десятиліття незалежності України (виховання особистісних якостей молодших школярів на основі загальнолюдських цінностей, громадянськості, національної самоідентифікації, патріотизму, вищих моральних якостей, християнської моралі та ін; докорінне оновлення методологічних установок, дидактичних і методичних засад; реалізація пріоритетних концепцій національного й громадянського виховання в контексті програми "Освіта. Україна XXI століття"; · обґрунтовано та доповнено систему дидактичних принципів структурування змісту шкільних підручників (природовідповідності, народності, краєзнавчості та ін.); добору їх змісту з урахуванням напрацювань українських і зарубіжних учених в галузі дидактики початкової школи (енциклопедичності, сезонності, нерозривного зв'язку теоретичного матеріалу з реальним життям краян, єдності загальнолюдського, національного й етнічного в роботі з кожним вихованцем). Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що виявлені особливості використання змісту букварів в утвердженні українських виховних традицій, якими послуговувалися в народних школах Закарпаття досліджуваного періоду, можуть застосовуватися сучасними вчителями початкових класів у позакласній роботі з метою формування в молодших школярів загальнолюдських цінностей; в лекційно-просвітницькій діяльності з батьками. Матеріали ретроспективного аналізу виховних пріоритетів українських букварів використано викладачами вищих та середніх закладів педагогічної освіти різних рівнів акредитації під час вивчення тем і розділів курсів "Педагогіка", "Історія педагогіки", "Методика навчання рідної мови у початковій школі", "Дитяча література" та ін.; висновки дослідження використано в розробці методичних рекомендацій для вчителів щодо організації позакласної роботи з шестирічними першокласниками із використанням українських букварів досліджуваного періоду.

2. Objekt - educational process in Zakarpattya's public schools during the second half of the XIX century - the end of the XX century. Aim - to analyze the functions of school primers contents for public schools at different stages of Ukrainian ABC-books creation process during given period in Zakarpatska region with the purpose of using their educational power in modern school practise of the I-III level. Methods: theoretical, that is historically logical analysis of methodological and psychologically pedagogical literature, analysis of papers of education board, school curricula and syllabi; chronological, retrospective, systematically, structural and comparative analyses of ABC textbooks contents; generalizing of traditional and innovatory experience while writing school primers; empiric - e pedagogical observation and diagnosis, talks, questionnaires, test and methods of mathematic processing of statistic processing of statistic data. Scientific novelty and theoretical importance of research: · then were discovered some peculiarities of the process of Ukrainian national ABC books development at different historical stages (that is to say creating school primers condifions of Zakarpattya's cultural life deep decay, when the policy of shovinism dominated in attitude towards representatives of non-Hungarican nationalities; establishment of human and social ideals i.e. all-people solidarity, equality, kindness, benevolent, hard-working; keeping family traditions and religions spirit in children's education; different genres popularization of Ukrainian children's folklore, etc. · here were analyzed educational priorities of Ukrainian ABC books contents of the second half of the second half of the XIX century - the end of the XX century, as well as ones published during the first decade of independent Ukraine, i.e. bringing up junior schoolchildren's individual traits of character, christian morality and so on; radical renewal of methodological directions, didactic, and methodical principles; realization of prior conceptions of national and public education in the context of the program "Education. Ukraine of the XXI century". · et was well-founded and supplemented the system of didactic principles in structuring ABC books content (in accordance with nature, national character, regional ethnography, etc.); their contents selection, taking into consideration works of Ukrainian and foreign scientists in the sphere of primary school didactics (encyclopeadical, seasonal, close relation of theoretical material with real people's life, the close unity of human,

national and ethnic principles in the work with each pupil). Practical significance of obtained results is in the fact, that discovered peculiarities of ABC books contents use, applied in Zakarpattia public schools during researched period can be put into practice by modern junior schools teachers and used in their after-classes work with the goal of formation human values among junior pupils and in educative work with parents. Materials of retrospective analysis of educative priorities in Ukrainian ABC books are used by high school lecturers and pedagogical college teachers of different levels of accreditation while delivering lectures on "Pedagogics", "History of Pedagogics", "Methods of Teaching Mother Tongue in Primary School", "Children's Literature" and others. Conclusions of the given research work were used in the elaboration of methodical recommendations for teachers concerning their after-classes work with six-year old first formers utilizing Ukrainian school primers of researched period.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сагарда Володимир Васильович

2. Sagarda Vladimir Vasilyevich

Кваліфікація: д.пед.н., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Плахотнік Ольга Василівна
2. Плахотнік Ольга Василівна

Кваліфікація: д.пед.н., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Хрущ Василь Дем'янович
2. Хрущ Василь Дем'янович

Кваліфікація: к.пед.н., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Завгородня Тетяна Костянтинівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Завгородня Тетяна Костянтинівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.